

DEN GULA FÖRVANDLINGSMASKINEN

FREDRIK GEISOR

En självupplevd berättelse baserad på verkliga händelser.
Alla karaktärer och namn är påhittade så känner du igen dig är
det en ren tillfällighet.

Till ALLA lärare,
Speciellt Ann-Maj L. och Jerker O.

Till Sabina H. och Kalle H. som 2.9.2005 återupplivade
mig under boxningsträningen i Ånåshallen .
TACK, må Herren välsigna Er rikligen.

A mi Esposa, mis cuatro buenos hijos, mis hermanas y
hermanos, mi primos.
Mi todo, Mi Grande Familia.
Finalmente Muchos Gracias mi Favorito hermano en la ley
Fride. Vaya con Dios, Todos.

Innehållsförteckning

Fredag Jag	sid. 3
Lördag Wolleyboll	sid. 31
Lördag Kväll Disco Wonderland	sid. 37
Måndag Förvandlingsmaskinen	sid. 54
Måndag Jumppalektion	sid. 67
Måndag Kväll Scouting	sid. 92
Tisdag 7 veckor senare FEMINISM	sid. 103
Onsdag 5.12. självständighetsfest	sid. 118
Torsdag någon månad efter nyår	sid. 131

DEN GULA FÖRVANGLINGSMASKINEN !!?

Fredag JAG

Solen sken, det var varmt och vackert. Sensommarvinden var ljum då den lekte med mitt tunna bruna hår medan jag trampade. Från pakethållaren bakom mig hörde jag Baccara sjunga:

Yes Sir, I Can Boogie, kom det ur en batteridrivnen mono C-kassetbandspelare. Kassetten var den första av Frettus *Greatest Hits*, en salig blandning med discomusik, Baccara, Gyllene tider, hårdrock, Rainbow och några Abba-låtar, som jag bandat från Ungdomens gåva i toner i radion. Förutom dessa fanns det några utvalda låtar av min absoluta själsvän Meatloaf, med *Bat Out of Hell* i spetsen. Medan *Yes Sir* ylade på rullade jag ned längs den lilla stigen. Likt en allé stod de vackra ekarna vid sidan av stigen.

Undrar vem som har planterat dem? tänkte jag, för de var inte i en traditionell rad. Naturen hade nog själv placerat dem. Eller så hade en såningsman gått och slängt ekollon omkring sig.

Stigen slingrade sig längs med den stora kullen mot vattnet,

och Åbo hamn syntes på högra sidan. Mellan Beckholmen och Runsala gick all båttrafik till Åbo hamn, både småbåtar och stora passagerarfartyg. Här fanns inga hus på denna sida av kullen, för alla hus på den ursprungliga Beckholmen var placerade uppe på kullen mot Runsala och Jänissaari.

Stigen slutade i en liten nedförsbacke med högersväng som kom ner på marknivå. På den gamla sjöbotten fanns en gammal stor brunn, som numera var igenmurad med betong.

Brunnen låg mellan åkern och kullen och det gick en bilväg nedanför. Den började vid ändhållplatsen och slingrade sig hit till brunnen. På vägens andra sida fanns det vass så långt ögat nådde ända till Åbo hamn.

Locket på brunnen var säkert tre meter i diameter, för man kunde ligga flera samtidigt på det och slöa och sola utan att huvudena tog ihop.

Runt brunnen stod nu mina kompisar med sina cyklar och och...

Va, var det en en moped? Jag tvärbromsade, stannade och kisade med ögonen för att se tydligare här uppifrån. Jo, det var en moped och inte vilken som helst utan THE Moped. Det var en ny Helkama Raisu MM 1980. En riktig värsting.

En sådan moped som man också kunde köra i terräng med. Den hade jag dreglat på i skyltfönstret vid Turun Pyörä, wow, kanske nån dag skulle jag ha råd med en sådan. STOPP, stanna, ville jag faktiskt det?

Oojoo, det är klart det. För att kunna röra mig utan att bli svettig och bekvämt ta mig till skolan och träningar och förstås det där med flickor, som gillar killar med moped. Eller gjorde de det, det var kanske motorcyklar mera, hmm?

Jag var egentligen en ganska konstig kille. Först stammade jag mer än lovligt, och ibland ville jag saker som jag inte ville och tvärtom. Det var liksom lite skruvat. Är sådant normalt?

Det var liksom tre personligheter inom mig som slogs om herraväldet i Riket Frettu. Först det här finska jaget med kompisarna från Beckholmen. Det jaget var som en rå och brutal grottman, men rakryggad.

Sedan det andra jaget, det svenska i högstadiet och scouterna, den förnuftige och ängslige samt kanske lite en ödmjuk besserwisser, så otroligt liten, så han var först att gå och gömma sig då det blev hett om öronen...

För att inte sedan glömma det tredje jaget i församlingen och boxningen som funderade på gränser, prestige,

könsroller... den som egentligen gjorde det svårt för mig. Alla dessa slogs om att bli kung i Riket Frettu. Dessa alla roller hade gemensamt en lustigkurre, en joker, som utan förvarning dansade in på alla scener.

Hmmm ...Men jag måste nog bygga ett inreskyddshem för min personlighet dit jag kan gå och fundera, känna mig trygg eller likt hunden sätt mig och slicka såren mina då jag fått törnar av livet...

Det var otroligt irriterande att inte hitta sig själv utan hela tiden blanda lite av varje i en kastrull och låta det koka upp och sjuda och sedan krydda och smaka, vad blev det idag?

- *Yees siiiiiir i caan Boouououoogie...*

Jag vaknade till och förvånad tittade jag på

Philipsbandspelaren, vars batterier höll på att ta slut. Suck, nu måste jag igen köpa nya batterier, man ska aldrig köpa billiga alkaliska, fel ställe att spara på.

Men men man kan ju alltid trösta sig med en Chymos

Marianne från påsen som jag haft i fickan några dagar.

- Det är bra choklad, perfekt mintska, sa jag högt åt mig själv, för de smälter inte i fickan som min andra favorit HRR gör, eller officiellt Hellas Röda Royal.

Och mycket riktigt, Mariannen smalt snabbt i min mun.

Papperet kastade jag först på marken, men sedan fick jag

dåligt scoutsamvete och sträckte mig för att plocka upp det, fick tag i det och tappade balansen, krasch bang, hela cykelekipaget föll på mig.

Jojo, så går det då man försöker vara naturvän. Jag försökte krångla mig upp, och efter en liten stund stod jag med allt klart för avfärd igen.

Kompisarna där nere hade tydligen redan hört ramlandet och plinget från ringklockan, för de tittade upp mot mig. Jag lyfte handen för att visa att jag också märkt dem.

- Aij se on vaan Retu, hörde jag nån säga och ögonblickligen fortsatte de att avguda den nya Raisu-mopeden.

Retu var namnet jag fått av mina finska kompisar. Mitt riktiga namn Fredrik var helt tydligt för svårt att uttala för dem. Frettu kallades jag av mina finlandssvenska kompisar i skolan och det kallade jag mig själv också. Det fanns nog fler finlandssvenskar på Beckholmen, men de var mest lotsar och sjökaptener, sådana som var i tjänst eller sådana som inte var det. Jag var den enda av mitt slag i min ålder, om man inte räknar min lillasyster som var nästan ett år yngre.

Cykeln min rullade nerför backen mot brunnen. Där stod de alla i ring runt sin nya avgud med cyklarna i rader i en

obestämd hög.

Först Kössi (kanske min enda vän av dem), en medellång axelbred farligt snabb boxare. Sedan Late, rund med fräknar och astmapipa. Jussi, storväxt men inte med hjärnan. Pera, flickornas dröm. Och förstås Raisu-ägaren Arska, en adelsman. Vi talade en blandning av bokfinska och Turun murret, en ökad Åbodialekt.

- Terse äijät, kuis hurisee, sa jag högt då jag bromsat och stigit av cykeln.

- Onks sull näös jottain vikka ku et sä nää vai, Arskall on uus Raisu, sa Kössi och viftade med händerna kraftigt mot den nya mopeden.

- Kyll maar mä nyh sen vertaa huomaan et ei toi oo fillari, sa jag medan cykeln min sökte sin plats i raden av cyklar vid brunnen.

Arska, mopedägaren såg lite irriterad ut, för jag hade tydligen avbrutit något han skulle säga och han fortsatte:

- Juu, mun piti vaan sanoo et tää on viel sisään ajos, täl ei saa ajaa ku puol kasuu... ett ei se vaa leikkaa kii.

Där stod den, en ny trial Helkama Raisu-moped rakt framför mig. Vilken skönhet! Mopeden, symbolen som skilde oss blivande 15-åringar från de 12-åriga prepubertala fjantarna.

Tolvåringarna hade bara rätt att ensam åka hiss, och sedan vid femton års ålder fick de ta det STORA klivet och köra moped.

Maskinen som förde mig till framtiden och vuxenlivet gjorde att man klart och tydligt kunde signalera att JAG nu är femton år,

SE PÅ MIG, snart sexton år och snart vuxen. De andra killarna hade höjt sina röster och tydligen gnabbades de om något:

- Kyll mä oon nyt jo koittanu et kyll se 35 kilsaa menee jo mut sit ku sill saa ajaa urku auki niin varmaa menee toi 45kilsaa anaki rikki, sa Arska och pekade på hastighetsmätaren, och de andra nickade förstående.

Arska, eller Aarne som han hette på riktigt, var ett år äldre än vi andra. Sedan var det några månaders mellanrum mellan oss cykelpojkar. Alla vi andra visste att han hade fått mopon av sin rika pappa som var sjökapten. Pappan var alltid borta ett halvt år i taget och han hade farit ut till sjöss just innan hans pojke fyllt femton och nu sex månader senare kommit hem och Ari fått sin Raisu.

Arska var dessutom en bortskämd klepp, familjens enda hopp, då lillasystern hade dött i en trafikolycka för flera år sedan genom att ha åkt pulka under en bil.

Vi andra visste att vi skulle måsta jobba för att själva få ihop pengar till ens en använd mopo.

- Mutt teill on viell kauhiast aikka orotta ennen ku pääsette Raisun selkää istuma, ku teil eioo ikkä viel, fortsatte Arska och skulle tillägga något men jag hann emellan:

- Mull ei oo ku vähä alle neljä kuukautta sit määki ostan Raisun, sa jag stolt.

- Aji sää vai, sa Arska spydigt, säähän kevään just ostit ton kauhian ruman fillarin Kössin isoveljelt, misst sä nyt olisit taas rahaa saannu.

De blev tyst bland oss grabbar. Jag blev perplex. Vadå ful? Kände mig ganska stött och stod bara tyst. Ful cykel? Men cykeln var ju ny! En NOPSA femväxlad, blå, med bockstyre och hastighetsmätare.

Cykeln hade jag köpt i våras direkt från Nopsa-Fabriken som fanns nära Kattan (Katedralskolan) invid Aninkaisbron.

Den hade kostat mig hela vinterns förtjänst på 890 mark och jag hämtade den av Kössis bror, som var cykelmekaniker på fabriken.

Pengarna kom från surt förvärvade pengar med att dela ut reklamblad på veckoslut och dra klubbar, minior och junior, detta på finska, i deras församlingsutrymmen under vintern.

Minns du hur det är att vara nästan femton år? Huvudpersonen i denna självupplevda berättelse från 1980 är då fjorton år och väntar på den stora dagen då han som femton får köra moped likt de stora finska killarna. Han växer upp i ett kristet finlandssvenskt hem lite utanför Åbo och går i svensk skola. Men där han bor talar alla tuffa killar bara finska och han försöker ha roligt med dem och får ibland följa med dem i bil på disco utanför Åbo. Men det där med flickor är också svårt men spännande, speciellt som hans kropp producerar hormoner likt ett kärnkraftverk dygnet runt utan hans tillstånd och förändrar allt.

Motgångarna gör honom dock starkare till kropp och själ liksom hans boxningsträning och hans verksamhet som ledare inom scouterna. Och mot det spännande slutet börjar han inse att hans JAG är som ett hus som börjar bli färdigbyggt.

Fredrik Geisor är född i Åbo men bor i dag i Borgå. Större delen av sitt yrkesliv har han arbetat som försäljare. Han har varit med i olika frivilligorganisationer, tränat bland annat boxning och är en stor älskare av bilmärket Saab.

År 2000 gav han ut boken På pisiskrinnare till evigheten.

